

Na osnovu člana 10 stav 3 Zakona o elektronskoj upravi ("Službeni list CG", broj 72/19), Ministarstvo javne uprave donijelo je

Pravilnik o uslovima koje moraju da ispunjavaju objekti, odnosno prostori za smještaj i funkcionisanje računarske i komunikacione opreme

Pravilnik je objavljen u "Službenom listu CG", br. 104/2020 od 23.10.2020. godine, a stupio je na snagu 31.10.2020.

Član 1

Ovim pravilnikom propisuju se uslovi koje mora da ispunjava objekat, odnosno prostor za smještaj i funkcionisanje računarske i komunikacione opreme (data center), kao i objekat, odnosno prostor u kojem se postavljaju rezervni računarski sistemi i prateća oprema u cilju obezbjeđenja kontinuiteta rada jedinstvenog informacionog sistema i eliminisanja mogućnosti gubitka podataka u slučaju incidentnih situacija (disaster recovery center).

Član 2

Izrazi upotrijebljeni u ovom pravilniku imaju sljedeća značenja:

1) **elementarna i druga nepogoda**, u smislu ovog pravilnika je događaj prouzrokovan dejstvom prirodnih sila ili ljudskom aktivnošću, koji prouzrokuje prekid normalnog rada u mjeri koja prevazilazi redovnu sposobnost oporavka sistema i koja može prouzrokovati materijalnu štetu;

2) **režim 24/7** je režim u kojem se održava funkcionalnost nekog sistema 24 časa, sedam dana u nedjelji;

3) **anti-statički pod** je industrijski pod koji neutrališe mogućnost nastanka elektrostatickog pražnjenja prilikom dodira osobe ili površine sa drugim objektom;

4) **redundantno napajanje** je napajanje električnom energijom koje omogućava neprekidno funkcionisanje mrežno-komunikacione infrastrukture u slučaju otkazivanja glavnog napajanja.

Član 3

Objekat, odnosno prostor iz člana 1 ovog pravilnika mora ispunjavati uslove koji se odnose na lokaciju, termo-tehničku opremljenost, napajanje električnom energijom, pogodnost za postavljanje strukturane mrežno-komunikacione infrastrukture i druge uslove neophodne za funkcionisanje jedinstvenog informacionog sistema.

Član 4

Objekat, odnosno prostor iz člana 1 ovog pravilnika mora biti na lokaciji gdje nije omogućen jednostavan fizički pristup i gdje je moguće sprovesti mjere informacione bezbjednosti, u skladu sa zakonom kojim se uređuje informaciona bezbjednost.

Član 5

Termo-tehnička opremljenost objekta, odnosno prostora iz člana 1 ovog pravilnika podrazumijeva postojanje funkcionalnog sistema za obezbjeđivanje konstantnog hlađenja u režimu 24/7, kao i sistema za pravovremeno odvođenje toplote iz objekta (ventilacije), koji moraju zadovoljavati posebne zahtjeve za pouzdan rad, i to za održavanje konstantne temperature, vlažnosti vazduha i dozvoljenog nivoa prašine u objektu, odnosno prostoru, odvođenje toplote posebnim nezapaljivim ventilacionim kanalima i promjenu vazduha u objektu, odnosno prostoru u određenim vremenskim intervalima, kao i druge tehničke zahtjeve.

Član 6

Objekat, odnosno prostor iz člana 1 ovog pravilnika mora biti direktno povezan na gradsku elektro-energetsku mrežu i posjedovati mogućnost napajanja električnom energijom putem dvije nezavisne grane napajanja, tako što će biti priključen na izvor neprekidnog napajanja i generator, uz uspostavljen mehanizam za automatsko prebacivanje sa primarnog na alternativno ili rezervno napajanje.

Neprekidno napajanje električnom energijom mora biti projektovano na način da je uspostavljena pravilna raspodjela opterećenja na naponskoj mreži, prema tipu opreme za koju se koristi i strujnim fazama.

Objekat, odnosno prostor iz člana 1 ovog pravilnika mora da posjeduje:

- anti-statički, dupli i podignuti pod, u okviru koga je razvijena elektro-energetska mreža za potrebe napajanja električnom energijom,
- adekvatno uzemljenje i sistem za prevenciju od strujnog udara.

Član 7

U cilju upravljanja jedinstvenim informacionim sistemom objekat, odnosno prostor iz člana 1 ovog pravilnika mora biti pogodan za:

- postavljanje struktuirane mrežno-komunikacione infrastrukture, prema kategorizaciji kablova i pravilnoj fizičkoj klasifikaciji,
- organizovanje informaciono-komunikacione mreže koja omogućava maksimalnu brzinu komunikacije između serverskih i komunikacionih uređaja u okviru jednog objekta, odnosno prostora, kao i pouzdan nivo komunikacije između uređaja u objektima, odnosno prostorima i korisnicima informacionih sistema.

Objekti, odnosno prostori iz člana 1 ovog pravilnika moraju biti povezani optičkim sistemom prenosa podataka i informacija, koji ima mogućnost komunikacije sa više davalaca usluga interneta istovremeno.

Kompletna mrežno-komunikaciona infrastruktura mora biti obezbijeđena redundantnim napajanjima i rezervnim jedinicama.

Član 8

Objekat, odnosno prostor iz člana 1 ovog pravilnika treba da bude organizovan na način da obezbijedi dovoljno prostora prilikom postavljanja opreme u cilju adekvatnog održavanja temperature.

Pod organizacijom objekta, odnosno prostora iz člana 1 ovog pravilnika podrazumijeva se postavljanje kućišta koja se koriste za smještanje servera i drugih uređaja i mrežno-komunikacione infrastrukture (rack ormara) na način da se omogući jednostavan fizički pristup sa prednje i zadnje strane i izbjegne opterećenost objekta, odnosno prostora i pregrijavanje opreme, kao i funkcionalno grupisanje, smještanje i klasifikovanje po odgovarajućim zonama.

Član 9

U cilju obezbjeđenja kontinuiteta rada jedinstvenog informacionog sistema objekat, odnosno prostor za smještaj i funkcionisanje računarske i komunikacione opreme (data centar) mora ispunjavati uslove za uspostavljanje mehanizama za sinhronizaciju informacionih sistema i podataka iz objekta, odnosno prostora u kojem se postavljaju rezervni računarski sistemi i prateća oprema (disaster recovery centar).

Član 10

Objekat, odnosno prostor iz člana 1 ovog pravilnika mora biti smješten na lokaciji sa stabilnom podlogom, koja nije sklona učestalim tektonskim i seizmičkim procesima, kao i drugim nepogodama, kao što su poplave, nagle promjene temperature i dr.

U cilju obezbjeđivanja minimalne štete u incidentnim situacijama, objekat, odnosno prostor iz člana 1 ovog pravilnika mora biti pogodan za ugradnju senzora sa laserskom detekcijom dima i ranim otkrivanjem požara.

U smislu stava 2 ovog člana, neophodno je da objekat posjeduje zidove sa sistemom za usporavanje širenja požara, kao i automatski sistem za suzbijanje požara, koji funkcioniše po principu dramatičnog smanjenja nivoa kiseonika u vazduhu, do nivoa koji onemogućava dalje širenje požara.

Član 11

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

Broj: 01-040/20-4329

Podgorica, 19. oktobra 2020. godine

Ministarka,
Suzana Pribilović, s.r.